

Maciej Rogalski, *Świadczenie usług telekomunikacyjnych*, Uczelnia Łazarskiego, Warszawa 2014, ss. 145

Przez ostatnie kilka dekad byliśmy świadkami bardzo dynamicznego wzrostu intensywności wymiany informacji na świecie. Dzięki nowym technologiom dostęp do informacji nie tylko stał się powszechny, lecz także okazuje się być niezbędny dla funkcjonowania we współczesnym społeczeństwie informacyjnym. Między innymi z tego powodu niezmiernie istotne jest, aby istniejące ramy instytucjonalne (z systemem prawnym na czele) umożliwiały optymalny rozwój usług zapewniających dostęp do informacji, wśród których najważniejszą rolę odgrywają usługi telekomunikacyjne. Niewątpliwie służą temu takie publikacje, jak książka „Świadczenie usług telekomunikacyjnych” autorstwa M. Rogalskiego, która oprócz szczegółowego omówienia stanu prawnego zawiera również bardzo interesujące wnioski i propozycje zmian w obowiązujących przepisach.

Przedmiotem omawianej pracy jest świadczenie usług telekomunikacyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem art. 56–61 prawa telekomunikacyjnego. Zakres tematyczny tylko pozornie może wydawać się wąski, ponieważ omawiane przepisy są rozbudowane, a ich stosowanie w praktyce stwarza wiele problemów i budzi liczne kontrowersje. Dodatkowo należy zaznaczyć, że poruszana tematyka ma istotne znaczenie gospodarcze, ponieważ – jak zaznacza Autor – obecnie w Polsce zawartych jest więcej umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych niż wynosi liczba ludności (s. 9). Podkreślenia wymaga również fakt, że praca M. Rogalskiego omawia aktualne przepisy, a więc uwzględnia tzw. nowelę listopadową (ustawa z dnia 16 listopada 2012 r. o zmianie ustawy – Prawo telekomunikacyjne oraz niektórych innych ustaw – Dz. U. z 2012 r., poz. 1445), która z dniem 21 stycznia 2013 r. dokonała istotnych zmian w prawie telekomunikacyjnym. Istotnym atutem tej publikacji jest właśnie to, że w licznych miejscach szczegółowo omawiane są zmiany wprowadzone tą nowelizacją.

Recenzowana książka jest podzielona na dziesięć rozdziałów, z których pierwszy zawiera rozważania Autora dotyczące charakteru prawnego umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych. Najważniejszym elementem tej części opracowania jest prezentacja przez M. Rogalskiego poglądów doktryny i orzecznictwa dotyczących zakresu stosowania kodeksu cywilnego (k.c.) do umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych. Na tej podstawie Autor dochodzi do wniosku, iż do tych umów nie znajduje zastosowania art. 750 k.c., nakazujący stosować przepisy o zleceniu w przypadku umów o świadczenie usług nieuregulowanych w innych przepisach. Ponadto w pierwszym rozdziale omówione zostały cechy umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych.

W rozdziale drugim M. Rogalski zajmuje się stronami umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych. W tej części opracowania omówione zostały definicje dostawcy usług (przedsiębiorcy telekomunikacyjnego) oraz abonenta. Ponadto Autor przedstawia relację pomiędzy pojęciami konsument i abonent. Na końcu rozdziału wskazano natomiast dopuszczalność zawarcia przedmiotowej umowy przez pełnomocnika.

Kolejne istotne elementy umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych zostały omówione w rozdziale czwartym, w którym Autor w znacznym stopniu skupia się na art. 56 ust. 3 prawa telekomunikacyjnego. Po kolei analizowane są konieczne elementy umowy o świadczenie publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem opłaty abonamentowej. Następnie M. Rogalski przybliży czytelnikowi najważniejsze obowiązki dostawcy usług. Ponadto w tym rozdziale poruszona została problematyka zmiany treści, odstąpienia od umowy i jej rozwiązania.

W rozdziale trzecim opracowania przedstawiona została problematyka formy umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych. Wydaje się, że niepotrzebnie oddziela ona od siebie rozdziały dotyczące istotnych elementów tej umowy – stron (rozdział drugi) oraz jej treści (rozdział czwarty). W tej części opracowania Autor omówił dopuszczalne formy zawarcia przedmiotowej umowy oraz przybliżył skutki niezachowania tej formy. Dodatkowo M. Rogalski słusznie postanowił w tym rozdziale przedstawić istotne dla praktyki kwestie, jakimi są wzorce umowne oraz wymóg jasnej, zrozumiałej i łatwo dostępnej formy umowy.

Piąty rozdział opracowania zawiera analizę art. 57 prawa telekomunikacyjnego. W tej części Autor omawia istniejące zakazy uzależnienia zawarcia umowy o świadczenie publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych od spełnienia warunków zawartych w ust. 1 wskazanego przepisu. Sporo miejsca poświęcone zostało wykreśleniu przez nowelę listopadową punktu zakazującego zawarcia umowy pod warunkiem wykupienia przez abonenta innych usług świadczonych przez dostawcę. W dalszej części rozdziału M. Rogalski wskazuje sytuacje, kiedy dostawca usług może odmówić zawarcia umowy.

W kolejnym rozdziale przedstawiona została problematyka wykonania oraz skutków niewykonania umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych. M. Rogalski skupia się w tym przypadku na odpowiednich przepisach k.c. Ponadto w ostatniej części tego rozdziału omówiona została szczególna odpowiedzialność przedsiębiorcy wyznaczonego do świadczenia usługi powszechnej wynikająca z przepisów prawa telekomunikacyjnego.

Rozdziały siódmy i ósmy stanowią rozwinięcie dwóch zagadnień – ogólnie omówionych w rozdziale czwartym – zmiany umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych oraz jej rozwiązania. W przypadku pierwszej z tych kwestii Autor bardzo szczegółowo omówił obowiązki informacyjne dostawcy usług oraz uprawnienie abonenta do wypowiedzenia umowy. W przystępny sposób przedstawiona została różnica pomiędzy „zmiianą warunków umowy” a „zmiianą umowy”. W dalszej części opracowania M. Rogalski porusza niezwykle istotny w praktyce problem – zwrot ulgi udzielonej abonamentowi przy zawarciu umowy. Duże znaczenie praktyczne ma również kolejna część opracowania, która dotyczy rozwiązania umowy, w której Autor skupia się na trybie i warunkach rozwiązania umowy oraz na zakazie utrudniania zmiany dostawcy (np. poprzez uniemożliwienie przeniesienia numeru do innego przedsiębiorcy telekomunikacyjnego).

Ostatnie dwa rozdziały dotyczą skomplikowanej i ważnej kwestii, jaką są regulaminy i cenniki. W praktyce zagadnienia te budzą wiele problemów i kontrowersji, dlatego pozytywnie należy ocenić fakt, iż ta część opracowania została napisana przez Autora w sposób przystępny.

Całość publikacji zwięńczona jest zakończeniem, w którym M. Rogalski podsumowuje wnioski z pracy oraz prezentuje interesujące wnioski *de lege ferenda*. Dzięki precyzji wypowiedzi ta część opracowania ułatwia uporządkowanie treści poruszanych w prezentowanej pracy.

Książkę M. Rogalskiego należy uznać za publikację potrzebną i udaną. Autor w stosunkowo przystępny sposób przybliży Czytelnikowi problematykę świadczenia usług telekomunikacyjnych. Dzięki trafnemu rozłożeniu akcentów oraz szerokiemu wykorzystaniu orzecznictwa, publikacja ta będzie niewątpliwie przydatna dla praktyków. Dodatkowo należy podkreślić, że książka M. Rogalskiego jako jedna z nielicznych dostępnych na rynku publikacji uwzględnia stan prawny po noweli listopadowej. Z tych też względów omawiana praca może być rekomendowana jako cenne źródło wiedzy z zakresu świadczenia usług telekomunikacyjnych.

Mateusz Kabut

Doktorant Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego;
e-mail: mkabut@wz.uw.edu.pl.